İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 7
İÇİNDEKİLER 9
KISALTMALAR 29

BİRİNCİ BÖLÜM

1. KOOPERATİFÇİLİĞİN TANIMI VE ÖNEMİ 33
1.1. Kooperatif Nedir? 33
1.2. Kooperatifçilik İlkeleri 33
a. Gönüllü ve Serbest Giriş (Açık Kapı) 33
b. Üyeler Tarafından Gerçekleştirilen Demokratik Denetim 34
c. Üyelerin Ekonomik Katılımı 34
d. Özerklik ve Bağımsızlık 34
e. Eğitim, Öğrenim ve Bilgilendirme 34
f. Kooperatifler Arasında İşbirliği 35
g. Topluma Karşı Sorumlu Olma 35
1.3. Kooperatifçiliğin Toplum Yaşamındaki Önemi/Rolü 35
1.4. Kooperatifler ile Sermaye Şirketleri Arasındaki Farklar 36
1.4.1. Yönetime Katılma 39
1.5. Kooperatiflerin Derneklerden Farkları 39
1.5.1. Kooperatif Bir Dernek Değildir. 40
1.6. Kooperatiflerin Vakıflardan Farkları 41
1.7. Kooperatif, Sendika da değildir. 41
1.8. Kooperatif Bir Siyasi Parti de değildir. 42
1.9. Türkiye'de Kooperatiflerden Sorumlu Bakanlıklar 42
1.9.1. Ticaret Bakanlığı Görev ve Sorumluluk Alanındaki Kooperatifler 43
a. Bilimsel Ar-Ge Kooperatifi 43
b. Eğitim Kooperatifi 43
c. Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri 44
d. Fikri Mülkiyet Hakları ve Proje Danışma Kooperatifi 44
e. Gayrimenkul İşletme Kooperatifi 44
f. Hizmet Kooperatifi 44
g. İşletme Kooperatifi 44
h. Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri 45
i. Küçük Sanat Kooperatifleri 45

j. Motorlu Taşıma Kooperatifleri - Karayolu Yük ve Yolcu Taşıma Kooperatifleri 45
k. Deniz Yük ve Yolcu Taşıma Kooperatifleri 45
l. Pazarcılar İşletme Kooperatifi 46
m. Sağlık Hizmetleri Kooperatifi 46
n. Sigorta Kooperatifi 46
o. Site İşletme Kooperatifleri 46
ö. Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri 46
p. Tedarik ve Dağıtım Kooperatifi 47
r. Temin Tevzi Kooperatifi 47
s. Turizm Geliştirme Kooperatifleri 47
t. Tüketim Kooperatifleri 47
u. Üretim ve Pazarlama Kooperatifleri 48
ü. Yaş Sebze ve Meyve Pazarlama Kooperatifleri 48
v. Yenilenebilir Enerji Üretim Kooperatifi 48

1.9.2. Tarım ve Orman Bakanlığının Görev ve Sorumluluk Alanındaki Kooperatifler 48
a. Pancar Ekicileri Kooperatifleri 49
b. Su Ürünleri Kooperatifleri 49
c. Sulama Kooperatifleri 49
d. Tarım Kredi Kooperatifleri 49
e. Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri 50

1.9.3. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Görev ve Sorumluluk Alanındaki Kooperatifler 50
a. Konut Yapı Kooperatifleri 51
b. Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifleri 51
c. Toplu İşyeri Yapı Kooperatifleri 51

1.10. Kooperatifler Türlerine Göre Hangi Kanunlara Tabidir? 52
1.11. Dünyadaki Kooperatif Durumu 52
1.11.1. 2022 Yılı Dünya Kooperatifler İzleme Raporu 52
1.11.2. 2023 Yılı Dünya Kooperatifler İzleme Raporu 57
1.12. Kadın Kooperatifleri 57
1.12.1. Kadın Kooperatiflerinin Çalışma Alanları 58
1.12.2. Kadın Kooperatiflerinin Kurulma Nedenleri 60
1.13. Değişen Dünya'da Üçüncü Sektör 60

İKİNCİ BÖLÜM

2. KOOPERATİF KURULUŞU VE ANA SÖZLEŞMENİN HAZIRLANMASI 63
2.1. Kooperatif Kuruluşu Nasıl Yapılır? 63
A. Ana sözleşmenin Hazırlanması, İmzalanması ve Tasdiki 64

B. Bakanlığa (veya İl Müdürlüğüne) Verilecek Dilekçe ve Eklenecek Belgeler 64
C. Bakanlığın (veya İl Müdürlüğünün) Yapacağı İnceleme ve İzin 65
D. Kuruluş İçin Kooperatifin Tescil ve İlanı 66
E. Taahhütname 67
F. Sicil Müdürünün Yapacağı İnceleme 67
G. Tescil ve İlan Edilecek Hususlar 67
H. Sicil Tasdiknamesinin Alınması 68
I. İlan Tescil Edilen Olgular 68
2.2. Kooperatif Kuruluş İzni Tescil ve İlan 69
2.3. Ana Sözleşmeye Konulacak Mecburi Hükümler 70
2.4. Ana Sözleşmeye Konulacak İhtiyari Hükümler 70
2.5. Ana Sözleşmeye Konulacak Yorumlayıcı Hükümler 70
2.6. Tüzel Kişiliğin Kazanılması ve Sorumluluk 71
2.7. Ana Sözleşme Değişiklik İşlemleri 71
2.7.1. Ana Sözleşme Nasıl Değiştirilir? 71
2.7.2. Kuruluş ve Esas Sözleşme Değişikliği İzninde Aranan Belgeler 73
2.8. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri Nelerdir? 74
2.9. Kuruluş ve Örgütlenme Giderlerinin Ödenmesi ve Örnek Muhasebe Uygulaması 74
2.10. Kuruluş Giderlerinin Muhasebe Kayıtlarına İntikal Ettirilmesi 75
2.11. Kuruluş ve Örgütlendirme Giderlerinin Aktifleştirilerek İtfa Edilmesi 76
2.11.1. Kuruluş Masraflarının 5 Yılda İtfası ve Örnek Muhasebe Uygulaması 76
2.12. Kuruluşta Sermayenin Taahhüt Edilmesi ve Örnek Muhasebe Uygulaması 77
2.13. Sermayenin Peşin Ödenmesi ve Örnek Muhasebe Uygulaması 77
2.14. Sermaye Taahhütlerinin Tamamlanması ve Örnek Muhasebe Uygulaması 78
2.15. Ayni Sermaye 78
2.15.1. Ortaklık Sermayesinin Ayni Varlık Olarak Alınması 79
2.15.2. Değer Biçme, Bilirkişi 80
2.15.3. Karar Nisabı, Raporların Kabulü 80
2.16. Kooperatife Kimler Ortak Olabilir? 81
2.16.1. Kooperatifler Şirketlere, Şirketler ise Kooperatiflere Ortak Olabilirler mi? 81
2.16.2. Hangi Tüzel Kişiler Kooperatife Ortak Olabilirler? 81
2.17. Yabancı Uyruklu Kişiler Kooperatife Ortak Olabilir mi? 81
2.18. Bir Ortak En Az ve En Fazla Kaç Pay Alabilir? 82

2.19. Bir Paya Birden Fazla Ortak Sahip Olabilir mi? 82
2.20. Ortaklık Payı Adedi, Oy Hakkını Etkiler mi? 82
2.21. Kooperatifteki Payını Devreden Ortaktan Devir İşlemi Nedeniyle Herhangi Bir Bedel Alınabilir mi? 82
2.22. Bölüm İle İlgili Diğer Muhasebe Uygulamaları 83
2.22.1. Yeni Bir Kooperatifin Kurulması 83
2.22.2. Ek Ödemelerin ve Aidatların Muhasebeleştirilmesi 83
2.22.3. Ortaklığa Yeni Üye Alımının Muhasebeleştirilmesi 83
2.22.4. Ortak Aidatlarının/Paylarının Dövizle Yatırılması 84

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. KOOPERATİFLERDE ORTAKLIK SIFATININ KAZANILMASI VE KAYBEDİLMESİ 85
3.1. Kooperatife Alınacak Ortaklarda Aranacak Şartlar Nelerdir? 86
3.2. Kooperatife Girmek İsteyen Kişilerin Talepleri Nasıl Değerlendirilir? 86
3.3. Tüzel Kişilerin Ortaklığı 87
3.4. Yeni Bir Kooperatif Kurarak Ortak Olma 87
3.5. Kurulmuş Olan Kooperatife Sonradan Ortak Olma 87
3.6. Ortaklık Payını Devralmak Suretiyle Ortak Olma 88
3.7. Miras Yoluyla Ortak Olma 88
3.8. Görev veya Hizmet ya da Taşınmaz Mal veya İşletme Karşılığı Ortak Olma 88
3.9. Gerçek Kişilerin Ortaklığı 89
3.10. Yönetim Kurulunca Ortaklık Başvurusunun Kabulü 89
3.11. Kooperatif Ortaklığının Sona Ermesi 90
3.12. Yönetim Kurulu Bir Ortağın Çıkma İsteğini Kabulden Kaçınırsa, Ne Yapılması Gerekir? 90
3.13. Ortaklıktan Çıkmanın Sınırlandırılması 90
3.14. Bildirme Süresi ve Çıkma Zamanı 91
3.15. Ortaklıktan Çıkmayı Kabulden Kaçınma 91
3.16. Ortağın Ölümü ve Ortaklığın Devri 91
3.17. Görev veya Hizmetin Bitmesi, Taşınmaz Mal veya İşletme Karşılığı Ortaklık 91
3.18. Ortalıktan Çıkmak İsteyenler Hakkında Hangi İşlemler Yapılır? 92
3.19. Ortaklıktan Çıkarılma Esasları Nelerdir? 92
3.20. Çıkarılan Ortaklar Hakkında İzlenecek Hükümler Nelerdir? 93
3.21. Ortak Hakkındaki Çıkarılma Kararı 93
3.22. Ortaklıktan Çıkarılma Kararını Almaya Kim Yetkilidir? 93
3.23. Kooperatiften Çıkan ve Çıkarılan Ortaklara Yapılacak İade ve Ödemeler Nelerdir? 94
3.24. Ortağın Ölümü Hakkında İzlenecek Yol Nedir? 94

3.25. Ortaklık Payının Devri 95
3.26. Ortaklıktan Çıkarılma ve İtiraz 95
3.27. Ortaklığın Sona Ermesi ve Hesaplaşma 96
3.28. Ortakların Kooperatiften Ayrılması 97
3.29. Ortaklıktan Çıkma Ertelenebilir mi? 97
3.30. Ortaklıktan Çıkış İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi 97
3.30.1. Kooperatife Borcu Olmayan Ortağın Ayrılışına Örnek Muhasebe Uygulaması 98
3.30.2 Borcundan Dolayı İhraç Edilen Ortağa Yapılan Ödemeye Ait Örnek Muhasebe Uygulaması 98
3.30.3. Çıkan Ortağa Sermaye Payı ve Diğer Ödemelerinin İadesinin Sonraya Bırakılmasına Örnek Muhasebe Uygulaması 99
3.30.4. İstifa Eden ve Aynı Zamanda Borcu Olan Ortağa Yapılan Ödemeye, Örnek Muhasebe Uygulaması 100
3.30.5. Ortaklık Devir İşlemlerine Örnek Muhasebe Uygulaması 101
3.30.6. Sermaye Taahhüdünü Henüz Tam Ödememiş Ortağın Ayrılmasına Örnek Muhasebe Uygulaması 101
3.30.7. Ayrılan Ortakların Alacaklarında Zamanaşımı ve Örnek Muhasebe Uygulaması 102

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. ORTAKLARIN HAKLARI VE ÖDEVLERİ 103
4.1. Ortakların Bireysel Hakları 103
4.1.1. Ortaklıktan Çıkma Hakkı 104
4.1.2. Ortaklık Payını Devir Hakkı 104
4.1.3. Ortaklıktan Çıkarılma Kararına Karşı İtiraz ve Dava Açma Hakkı 104
4.1.4. Bilgi Edinme ve Bilanço/Örnek İsteme Hakkı 104
4.1.5. Ticari Defterleri, Belgeleri İnceleme Hakkı ve Sır Saklama Hükümleri/Ceza 105
4.1.6. Genel Kurula Katılma, Seçme ve Seçilme Hakkı 105
4.1.7. Olumlu Gelir-Gider Farkından Pay Alma Hakkı 106
4.1.8. Oy Hakkı 106
4.1.9. Genel Kurulda Temsil Hakkı 106
4.1.10. Genel Kurul Kararlarının Bozulması, Aleyhine Dava Açma Hakkı 107
4.1.11. Denetçilerin Dikkatini Çekme ve Açıklama Yapılmasını İsteme Hakkı 107
4.1.12. Tasfiye Sonucunda Kalan Mal Varlığından Pay Alma Hakkı 108

4.1.13. Hak Arama ve Dilekçe Hakkı 108
4.2. Ortakların Birlikte Kullanabilecekleri Hakları 108
4.2.1. Genel Kurulu Toplantıya Çağırma Hakkı 109
4.2.2. Gündeme Madde Eklenmesini İsteme Hakkı 110
4.3. Hak ve Yükümlülüklerde Eşitlik *(Mutlak-Nisbi Eşitlik)* 110
4.4. Ortakların Ödevleri ve Sorumlulukları 111
4.5. Ortakların Kooperatif Borçlarından Dolayı Sorumlulukları 113
4.5.1. Sınırsız Sorumluluk 113
4.5.2. Sınırlı Sorumlu 113
4.6. Sermaye Koyma Borcu ve Aidat Ödeme Yükümlülüğü 114
4.7. Kooperatifin İflası Durumunda Ortakların Sorumluluğu 115
4.8. Kooperatife Yeni Giren Ortağın Sorumluluğu 115
4.9. Bir Ortağın Ölümü veya Ayrılmasından ya da Kooperatifin Dağılmasından Sonraki Sorumluluğu 115
4.9.1. Sorumlulukta Zaman Aşımı 116
4.10. Ortağın Kişisel Sorumlulukları 116
4.11. Ek Ödemeler 116

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. KOOPERATİF GENEL KURULU 117
5.1. Yönetim Kurulu Üyelerinin, Genel Kurul Toplantısından Evvel Yapmaları Gereken İşlemler Nelerdir? 117
5.2. Genel Kurul Toplantı Gündemi Nasıl Belirlenir? 118
5.3. Genel Kurul Toplantısı Sırasında Gündeme Eklenebilecek Konular 119
5.4. Genel Kurul için Temsilci Talebi, Başvuru Yapılması, Temsilcinin Niteliği, Görevlendirilmesi ve Ücretleri 119
5.5. Bakanlık Temsilcisinin Genel Kuruldan Evvel Yapacağı Görevleri 121
5.6. Genel Kurul Toplantılarına Bakanlık Temsilcilerinin Gelmemesi Halinde Yapılacak İşlemler Nelerdir? 126
5.7. Genel Kurul Toplantı Sonrası Yapılacak İşlemler ve Rapor Düzenlenmesi 127
5.8. Kaç Tür Genel Kurul Toplantısı Vardır, Hangi Sürelerle Yapılır? 127
5.9. Olağan Genel Kurul Toplantısı 127
5.10. Elektronik Genel Kurul Toplantısı 129
5.11. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı 131
5.12. Genel Kurulun Devir ve Terk Edemeyeceği Görev ve Yetkiler Nelerdir? 131
5.13. Genel Kurula Çağrı, Genel Kurulu Çağrıya Yetkili Olanlar ve Çağrının Şekli 133
5.14. Genel Kurul Toplantı Yeter Sayısı 135

5.15. Genel Kurul Gündeminin Hazırlanması ve Gündeme Madde Eklenmesi 135
5.16. Tüm Ortakların Hazır Bulunması Halinde Genel Kurul 137
5.17. İbra Etmek Ne Demektir? 137
5.18. İbra Oylamasına Kimler Katılamaz? 138
5.19. Genel Kurul Toplantılarında Oy Hakkı ve Temsil 138
5.20. Ortaklar Listesinin Hazırlanması 139
5.21. Toplantının Açılması ve Toplantı Başkanlığı 139
5.22. Oy Kullanmanın Şekli 140
5.23. Genel Kurul Toplantı ve Yeter Sayısı Kaçtır? 141
5.24. Genel Kurul Toplantılarına Vekâleten İştirak Edecek Ortakları Kimler Temsil Edebilir? 142
5.25. Genel Kurul Toplantılarında Temsilin Şartları Nelerdir? 142
5.26. Genel Kurul Kararlarına İtiraz Edilebilmesi Mümkün müdür? 143
5.27. Bilânçonun Tasdiki ve İbra 144
5.28. Genel Kurul Tutanağı 144
5.29. Genel Kurul Kararlarının Tescil ve İlanı 145
5.30. Kooperatif Genel Kurul Toplantı Kararlarının Geçerliliği 145
5.31. Yeni Ortak Olan Bir Kişi Hemen Genel Kurul Toplantısına Katılma Hakkına Sahip midir? 146
5.32. Bir Genel Kurulu Kararı, Bir Sonraki Genel Kurul Kararıyla Değiştirilebilir mi? 147
5.33. Kooperatif Yönetim Kurulunca Genel Kurul Kararı Olmaksızın Para İstenilebilir mi? 147
5.34. Haklarında Çıkarılma Kararı Kesinleşmeyen Ortaklar Genel Kurul Toplantısına Katılabilirler mi? 147
5.35. Genel Kurul Yönetim Kurulunu Her Zaman Azledebilir mi? 147

ALTINCI BÖLÜM

6. KOOPERATİF YÖNETİM KURULU 149
6.1. Yönetim Kurulu ve Üye Sayısı 149
6.2. Üyelik Şartları ve Ücret 149
6.3. Üyelik Süresi 150
6.4. Yönetim ve Temsil 150
6.5. Şümulü ve Sınırlandırılması 151
6.6. İmza 151
6.7. Tescil 151
6.8. Üyelerin Titizlik Derecesi ve Sorumlulukları 152
6.9. Yönetim Kurulunun Görev Süresi Ne Kadardır? 152
6.10. Yönetim Kurulu Üyeliğinin Boşalması Halinde Ne Yapılır? 152

6.11. Yönetim Kurulu Arasında Görev Paylaşımı Nasıl Yapılır? 153
6.12. Yönetim Kurulu Temsil ve İmza Yetkisi Nasıl Kullanılır? 153
6.13. Yönetim Kurulunun Kooperatif Yönetimindeki Önemi ve Kooperatiflerde Temsil 153
6.14. Yönetim Kurulu Üyeliği, Üyelik Şartları ve Bağdaşmayan Görevler 154
6.15. Yönetim Kurulunun Temsil, İcra ve Görev Yetkisi 157
6.16. Yönetim Kurulunun Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Sınırlandırılması 158
6.17. Yönetim Kurulunun İşleyişi 158
6.18. Yönetim Kurulunun Kurul Halinde Yapacağı Görevler 159
6.19. Yönetim Kurulu Üyelerine Bireysel Olarak Yüklenen Görevler 161
6.20. Yönetim Kurulunun Yükümlülükleri 162
6.21. Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluk Halleri 163
6.22. Yönetim Kurulu Üyelerinin Cezai Sorumluluk Halleri 164
6.23. Kooperatif Defterlerinin Tutulmasının Sorumluluğu 167
6.24. Gelir-Gider Farkı Nedir? 167
6.25. Gelir ve Gider Farkının Dağılımı Nasıl Yapılır? 167
6.26. Yedek Akçe Nedir, Bilinmesi Gerekenler Nelerdir? 168
6.27. Gelir-Gider Farkından Doğan Sorumluluklar 168
6.28. Yedek Akçe ve Fon Ayırma ile İlgili Sorumluluklar 169
6.29. Yönetim Kurulu Üyeleri, Müdürlerin Verdikleri Zararlardan Sorumlu mudur? 169
6.30. Genel Kurulda Yapılan İbra İşlemi İle Yönetim Kurulu Hukuki ve Cezai Sorumlulukları Biter mi? 169
6.31. Yönetim Kurulu Toplantıları Ne Şekilde Yapılır? 170
6.32. Yönetim Kurulu Üyelerinin Mal Bildiriminde Bulunmaları Gerekir mi? 170
6.33. Yönetim Kurulunun Kooperatifin Aczi Halinde Yapması Gereken İşlemler Nelerdir? 171
6.34. Murahhas Üye Nedir? 171
6.35. Yönetim Kurulu Üyelerine Ödenecek Ücretlerden Kesilecek Yasal Kesintiler Nelerdir? 171
6.36. Yönetim Kurulu Üyeliği Sona Eren Yönetim Kurulu Üyelerinin Yapması Gereken Devir İşlemleri Nelerdir? 172
6.37. Yönetim Kurulu Üyelerinin Hakları ve Mal Bildirimi Yükümlülükleri 172
6.38. Yönetim Kurulu Üyelerine Kura Çekimine Katılmadan İstedikleri Daire Verilebilir mi? 174
6.39. Yönetim Kurulu Toplantı Nisabı Nedir? 174
6.40. Yönetim Kurulu Toplantıları Nerede Yapılır? 175
6.41. Yönetim Kurulu Üyeleri Uygun Bulmadıkları Karar Hakkında Hangi İşlemleri Yaparlar? 175

6.42. Yönetim Kurulu Kararı İptal Edilebilir mi? 175
6.43. Kooperatif Yöneticileri Kamu Görevlisi midir? 176
6.44. Kooperatif Yönetim Kurulu Başkanı Nasıl Görevden Alınır? 176
6.45. Kooperatif Yönetim Kurulu İbra Edilmezse Ne Olur? 177
6.46. Kooperatif Yönetim Kurulu Başkanı İstifa Ederse Ne Olur? 177
6.47. Görevi Sona Eren Yönetim Kurulu Üyeleri Sorumlulukları Altında Bulunan Para, Mal, Defter, Belge ve Diğer Kooperatif Varlıklarını Seçimlerin Yapıldığı Genel Kurul Toplantı Tarihinden İtibaren Kaç Gün İçinde Teslim Etmeleri Gerekir? 177
6.48. Görevi Sona Eren Yönetim Kurulu Üyesinin Görev Yaptığı Zamana Ait Sorumluluğu Ayrılış Tarihinden İtibaren Kaç Yıl Devam Eder? 177

YEDİNCİ BÖLÜM

7. DENETİM KURULU 179
7.1. Kooperatiflerde Denetimin Amacı 180
7.2. Kooperatiflerde Denetim Yolları Nelerdir? 180
7.3. Kooperatif Denetimi 181
7.4. Kooperatiflerde Denetçi Olabilmek İçin Aranan Şartlar 181
7.5. Bağdaşmayan Görevler 183
7.6. Denetim Kuruluna Üye Seçimi 184
7.7. Denetim Kurulunun Görev ve Yükümlülükleri 184
7.8. Denetim Kurulu Üyelerinin Hukuki ve Cezai Sorumluluk Halleri 188
7.9. Denetçilerin İnceleme Yükümlülüğü 189
7.10. Rapor Düzenlenmesi 189
7.11. Sır Saklama Yükümlülüğü 190
7.12. Denetçilerin Sayısı ve Görev Süreleri Ne Kadardır? 190
7.13. Denetçilerin Ücretleri Nasıl Belirlenir? 190
7.14. Denetim Kurulu Raporu Hakkında Bilinmesi Gerekenler Nelerdir? 190
7.15. Denetçilik Görevinin Sona Erme Halleri Nelerdir? 191
7.16. Denetçiliğin Boşalması Halinde Neler Yapılır? 191
7.17. Dış Denetim 192
7.18. Devletin Kooperatifçilik Alanındaki Denetimi 193
7.18.1. Kuruluşta 193
7.18.2. Kurulduktan Sonra, İşleyiş Sırasında; 193
7.19. Denetim Kurulu Üyeleri Genel Kurulu Toplantıya Çağırabilir mi? 193

SEKİZİNCİ BÖLÜM

8. KOOPERATİF BİRLİKLERİ, KOOPERATİFLER MERKEZ BİRLİKLERİ, TÜRKİYE MİLLİ KOOPERATİFLER BİRLİĞİ VE DANIŞMA KURULU 195

8.1. Kooperatiflerin Üst Kuruluşları 196
8.2. Üst Kuruluşların Görevleri 198
8.3. Birliklere Katılan Kooperatif Ortaklarının Yükümlülükleri 199
8.4. Kooperatif Birliklerinin Genel Kurulu 199
8.5. Kooperatif Birliklerinin Yönetim Kurulu 200
8.6. Kooperatif Birlikleri Denetim Kurulu 200
8.7. Dış Denetim 201
8.8. Kooperatif Merkez Birlikleri 201
8.9. Merkez Birlikleri 202
8.10. Türkiye Milli Kooperatifler Birliği 202
8.10.1. Temsilcilerin Belirtilmesi 204
8.10.2. Danışma Kurulu 204
8.11. Kooperatif Birlikleri 205
8.11.1. Kooperatiflerin Üst Birliklerine İlişkin İşlemler 205
8.11.2. Bir Kooperatifin Üst Birliğe Üye Olması 207
8.12. Kooperatif Birliklerinde Denetim ve Eğitim 208
8.13. Kooperatiflerin Dağılma Sebepleri (KK-Madde 81) 208
8.13.1. Ana Sözleşme Gereğince 209
8.13.2. Genel Kurul Kararıyla 209
8.13.3. İflasın Açılmasıyla 209
8.13.4. Kanunlarda Öngörülen Diğer Hallerde, İlgili Bakanlığın Mahkemeden Alacağı Karar Üzerine 210
8.13.5. Üç Yıl Olağan Genel Kurulun Yapılmaması Halinde 210
8.13.6. Amacına Ulaşma İmkânının Bulunmadığının İlgili Bakanlıkça Tespiti Halinde 210
8.13.7. Birleşme Suretiyle Dağılma 210
8.13.8. Kamu Tüzel Kişiliği Tarafından Devralınmak Suretiyle 212
8.14. Amacına Ulaşan Konut Yapı Kooperatiflerine İlişkin Hüküm 213
8.15. Tasfiye İşlemleri 213
8.16. Tasfiye Kurulunun Oluşumu 214
8.17. Yönetim Kurulu Üyeleri Tasfiye Kuruluna Seçilir mi? 214
8.18. Tasfiyeden Dönülmesi Mümkün müdür? 215
8.19. Tasfiyenin Yönetim Kurulunun Görev Yetkisi Üzerindeki Etkisi Nedir? 215
8.20. Tasfiye Sonucu Kalan Mal Varlığı Nasıl Paylaşılır? 215
8.21. Tasfiyeye Girmiş Kooperatifin Genel Kurulu Ne Zaman Yapılır? 216

8.22. Tasfiye Halinde Kooperatifin Toplantı Karar Nisabı Nedir? 216
8.23. Kanunen Münfesih *(geçerliliği kalmamış)* Durumda Olan Kooperatif, Tasfiyeden Dönebilir mi? 216
8.23.1. Genel Kurul Kararı İle Tasfiyeye Giren Kooperatifin Tasfiyeden Dönmesi 216
8.24. Ticaret Siciline Bildirme 216
8.25. Tasfiye Mamelekin Paylaştırılması 216
8.26. Kooperatiflerin Başka Bir Şirket Türüne Dönüşümü Nasıl Gerçekleşir? 217
8.27. Genel Olarak Bakanlığın Görev ve Yetkileri 217
8.28. Bakanlık Temsilcileri ve Kararların Yürürlük Şartı 218
8.29. Örnek Ana Sözleşme Hazırlanması 219
8.30. Muhasebe Usulü ve Defterler 219
8.31. Teftiş ve Denetleme 219
8.32. Teftiş ve Denetleme ile İlgili Görevlendirme 220
8.33. Muaflıklar 220
8.34. Uyuşmazlıklar ve Hakem Kurulları 221

DOKUZUNCU BÖLÜM

9. GELİR-GİDER FARKLARI VE RİSTURN İŞLEMLERİ 223
9.1. Ortak İçi ve Ortak Dışı Kavramı 223
9.2. Ortaklar ve Personel İçin Yardım Fonları 224
9.3. Gelir ve Gider Farkına İlişkin Açıklamalar 224
9.4. Kooperatiflerde Zararın Dağıtımı *(Olumsuz Gelir Gider Farkı)* 225
9.5. Sermaye Paylarına Faiz Verilmesi 227
9.6. Yedek Akçe Nedir? 228
9.7. Risturn'un Ortaklara Dağıtım İşlemleri 229
9.7.1. Risturn Nedir? 229
9.7.2. Risturn İstisnası Nedir? 231
9.7.3. Tüketim Kooperatiflerinde Risturn İstisnası 232
9.7.4. Tarımsal Üretici Birliklerinde Risturn İstinası 232
9.7.5. Risturn veya Kar Payının Vergilendirilmesi 232
9.8. Dönem Sonu Karından Zorunlu Kesintilerle Birlikte İsteğe Bağlı Kesintilerin de Ayrılması 237

ONUNCU BÖLÜM

10. KOOPERATİFLERİN BELGE DÜZENİ VE TUTULACAK DEFTERLER 241
10.1. Kooperatiflerin Tutmakla Zorunlu Olduğu Defterler 241
10.2. Kooperatiflerde Belge Düzeni ile Muhasebede Tutulacak Defterlerde Kayıt Düzeni Nasıl Olmalıdır? 246

10.3. Kooperatiflerde Tutulacak Defterin Saklama Süresi Ne Kadardır? 247
10.4. Defterlerin Açılış ve Kapanış Onayları İle İlgili Dikkat Edilecek Hususlar Nelerdir? 247
10.5. Muhasebe Defterinin Kaybolması Halinde Yapılacak İşlemler Nelerdir? 248
10.6. Ticari Defterlerin İspat Gücü, Lehte ve Aleyhte Delil Olması 248
10.6.1. İspat ve Delil Kavramları 250
10.6.2. Ticari Defter Tutmanın Amacı-Elektronik Ortamda Defter Tutulması 251
10.6.3. Ticari Defterlerin İspat Hukukundaki Yeri 252
10.6.4. Hukuk Yargılamasında Ticari Defterlerin Delil Niteliği 253
10.6.5. Vergi Yargılamasında Ticari Defterlerin Delil Niteliği 254
10.6.6. Ticari Defterlerin Delil Olması İçin Gereken Şartlar 255
10.6.7. Ticari Defterlerin Sahibi Lehine Delil Olması 255
10.6.8. Ticari Defterlerin Sahibi Aleyhine Delil Olması 259
10.7. Kooperatif Defterlerini İncelemeye Kimler Ne Kadar Yetkilidir? 261
10.8. Diğer Kanuni Defterler 262
10.9. Yardımcı Defterler 262
10.10. Kooperatiflerin Hesap Dönemi 263
10.11. Muhasebeyle İlgili Belgeler 263
10.12. Faturalar 264
10.13. Gider Pusulaları 266
10.14. Müstahsil Makbuzu 266
10.15. Ücret Bordrosu 266
10.16. Hesap Planı 268
10.17. Belgelerin ve Beyanların Kanuna Aykırı Olması Halinde Sorumluluk 268
10.18. Denetçinin Sorumluluğu 269
10.19. Ticari Defterlerle İlgili Suçlar ve Cezalar 269

ONBİRİNCİ BÖLÜM

11. KOOPERATİFLERDE VERGİLENDİRME 271
11.1. Kooperatifler ile İlgili Vergisel Kavramlar 273
11.2. Verginin Konusu 273
11.3. Vergiyi Doğuran Olay 274
11.4. Verginin Sorumlusu 274
11.5. Vergi Muafiyeti 275
11.6. Kooperatiflere Sağlanan Vergi Kolaylıkları 275
11.6.1. Muaflıklar 276
11.7. Kurumlar Vergisi Kanununda Kooperatiflere Tanınan Vergi Muafiyetleri 276

11.8. Kooperatiflerde Faaliyet Dönemi Sonunda Bir Gelir Fazlasının Elde Edilmesi 277
11.9. Üretim Kooperatiflerinde Ortak Dışı İşlemler 278
11.10. Kredi Kooperatiflerinde Ortak Dışı İşlemler 279
11.11. Yapı Kooperatiflerinde Ortak Dışı İşlemler 279
11.12. Yapı Kooperatiflerinden Kurumlar Vergisi Muafiyetinde Özel Şartlar 280
11.13. Kurumlar Vergisinden Muaf Olan Kooperatiflerde Ortak Dışı İşlemlerin Vergilendirilmesi 281
11.14. Vergi İstisnası 282
11.15. Kooperatiflerin Taşınmaz Mal Satışlarına İlişkin İstisna 283
11.16. Kooperatiflere Gider Vergileri Kanununda Tanınan İstisnalar 284
11.17. Kooperatiflere Damga Vergisi Kanununda Tanınan İstisnalar 284
11.18. Kooperatiflere Belediye Gelirleri Kanununda Tanınan İstisnalar 285
11.19. Kooperatiflere Emlak Vergisi Kanununda Tanınan istisnalar 285
11.20. 2982 Sayılı Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muaflıkları Tanınması Hakkındaki Kanunda Kooperatifler 285
11.21. Kurumlar Vergisi Kesintisi 286
11.22. Kooperatif Gelirlerinin Sadece Taşınmaz Kira Gelirlerinden ve Mevduat Faizlerinden Oluşması Halinde Beyan 287
11.23. Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından Kooperatifler 288
11.23.1. Kooperatiflerin Katma Değer Vergisi Mükellefiyeti 288
11.23.2. Kooperatiflere Tanınan İstisnalar 289
11.23.2.1. Tarımsal Amaçlı Kooperatiflere Bedelsiz Olarak Yapılan Mal Teslimi ve Hizmet İfalarına İlişkin İstisna 289
11.23.2.2. Tarımsal Amaçlı Kooperatiflerin Arazi Islahına Ait Hizmetlerde İstisna KDV 289
11.23.3. Küçük Sanayi Sitelerinin İnşasına İlişkin İstisna 289
11.23.4. Konut Yapı Kooperatiflerinin Üyelerine Konut Teslimlerine İlişkin İstisna 290
11.23.5. Konut Yapı Kooperatiflerine Yapılan İnşaat Taahhüt İşlerinde İstisna/İndirimli Oran Uygulaması 290
11.23.5.1. İnşaat Taahhüt İşinin Ayrı Müteahhit veya Taşerona Yaptırılması Durumunda İstisna Uygulaması 292
11.23.5.2. Tasfiyeye Giren Konut Yapı Kooperatiflerinde İndirimli Oran Uygulaması 292
11.23.6. Konut Yapı Kooperatiflerinin Arsa (Kat) Karşılığı İnşaat İşlerinde KDV Uygulaması 292
11.23.7. İstisna Kapsamındaki İşlemlerde İndirim 293

11.24. Kooperatiflerin Şarta Bağlı Olarak Kurumlar Vergisi Muafiyetini Kaybetmesi ve Kazanması Ne Demektir? 293
11.25. Risturn veya Kar Payının Vergilendirilmesi 293
11.26. Kooperatiflere Ait Taşınmazların Kiralanması İşleminde Gelir Vergisi Tevkifatı 294
11.26.1. Kooperatif Taşınmazlarının Tevkifat Yapmakla Sorumlu Tutulan Kişilere Kiraya Verilmesi Halinde Vergilendirme 294
11.26.2. Kooperatif Taşınmazlarının Tevkifat Yapmakla Sorumlu Bulunmayan Kişilere Kiraya Verilmesi Halinde Vergilendirme 295
11.27. Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununda Yer Alan Muaflıklar 295
11.28. Vergi Levhası Bulundurma Zorunluluğu 296
11.29. Kooperatifin Vergi Borçlarının Ödenmemesi Durumunda Kooperatif Ortaklarının Sorumluluğu 296
11.30. Kooperatiflerde Ekonomik Ömrünü Tamamlayan Demirbaşlar 297
11.31. Kooperatifin İştirak Hissesi Satışıyla İlgili İstisnası 297
11.32. Tohum Üretimi Yapan Kooperatiflerde Tohumun Maliyetine Giren Masrafların KDV'lerinin İndirim Konusu Yapılmayarak Malın Maliyetine Atılması 298

ONİKİNCİ BÖLÜM

12. KURUMSALLIK NEDİR? 299
12.1. Kooperatiflerde Kurumsal Yönetim 300
12.2. Kurumsal Yönetimin Temel İlkeleri 303
12.3. İşletmenin Yönetimi 305
12.4. Kurumsal Yönetimin Başlıca Amaçları 307
12.5. Kurumsal Yönetim Uygulamasının Kooperatife Sağlayacağı Yararlar 307

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

13. KOOPERATİF BİLGİ SİSTEMİ – KOOPBİS 309
13.1. Yönetmeliğin Amacı 309
13.2. KOOPBİS'in Kurulumu ve Yönetimi 309
13.3. Genel Müdürlüğün Görev ve Yetkileri 310
13.4. İl Müdürlüğünün Görev ve Yetkileri 311
13.5. Sistem Yöneticisinin Görev ve Yetkileri 311
13.6. KOOPBİS Yetkilisi 312
13.7. KOOPBİS Yetkilisinin Görev ve Sorumlulukları 312
13.8. Denetçilerin Yetkileri 313
13.9. Ortakların KOOPBİS'e Erişimi 314

13.10. KOOPBİS Verilerinden Yararlanma 314
13.11. Veri Güvenliği 314
13.12. İdari Para Cezasını Gerektiren Haller 316
13.13. Kooperatifçilik Verileri 316
13.14. KOOPBİS Yetkililerinin Veri Girişi ve Bildirim Yükümlülüğü 317

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

14. KOOPERATİFLERDE DIŞ DENETİM 319
14.1. Dış Denetimin Amacı 319
14.2. Dış Denetimin Konusu 320
14.3. Dış Denetime Tabi Kooperatifler, Dış Denetim Şartları, Dış Denetim Hususunda Yetkilendirilen Kuruluşlar ve Dış Denetime Tabi Kooperatiflerin Dış Denetim Yaptırmamalarının Sonuçları 320
14.4. Denetleme Organınca Yapılacak Denetimin Konusu ve Kapsamı 323
14.5. Denetleme Organının Üyelerinin Seçilmesi, Azli ve Üyeliğin Boşalması 323
14.6. Denetleme Organı Üyelerinin Nitelikleri 324
14.7. Denetleme Organı Üyelerinin Görev ve Yetkileri 325
14.8. Denetleme Organı Üyelerinin Sorumlulukları 326
14.9. Dış Denetime Tabi Kooperatifler ve Dış Denetim Yaptırmamanın Sonuçları 326
14.10. Dış Denetçinin Nitelikleri 327
14.11. Birlik/Merkez Birliğinde İstihdam Edilecek Dış Denetimle Görevli Personelin Nitelikleri 329
14.12. Dış Denetçinin Çalışma Yöntemi ve Görevleri 329
14.13. Dış Denetim Teknikleri 330
14.14. Dış Denetçinin Yetkileri 331
14.15. Dış Denetçinin Yükümlülükleri 332
14.16. Kooperatiflerin Yükümlülükleri 333
14.17. Dış Denetçinin Seçimi 333
14.18. Dış Denetçinin Görevden Alınması 334
14.19. Dış Denetçiliğin Boşalması 334
14.20. Dış Denetçinin Tescil ve İlanı 334
14.21. Dış Denetçinin Uyacağı Etik İlkeler 335
14.21.1. Mesleki Şüphecilik 335
14.21.2. Dürüstlük ve Tarafsızlık 335
14.22. Tarafsızlığı Ortadan Kaldıran Durumlar 335
14.23. Mesleki Yeterlik ve Özen 336
14.24. Sır Saklama Yükümlülüğü 336

14.25. Faaliyet Sınırlamaları ve Reklam Yasağı 336
14.26. Dış Denetçilerin Uyacakları Etik Kurallar 337
14.27. Dış Denetim Raporunun Hazırlanması ve Genel Kurula Sunulması 337
14.28. Dış Denetim Raporunun Asgari İçeriği 338
14.29. Denetim Raporlarının Değiştirilmesi 339
14.30. Dış Denetimde Raporlama Nasıl Yapılır? 339
14.31. Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (KÜMİ FRS) 342
14.32. Denetçinin, SBDS Kapsamında Finansal Tabloların Sınırlı Denetimini Yürütürken Amaçları 345
14.33. Sınırlı Denetimin Kabulünden Sonra Dikkate Alınacak Hususlar 349
14.33.1. Etik Hükümlere Uyum 349
14.33.2. İzleme 349
14.34. Müşteri İlişkisinin ve Sınırlı Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devam Ettirilmesini Etkileyen Etkenler 349
14.35. Sınırlı Denetim Sözleşmesinin Kabulüne İlişkin Ön Şartlar 350
14.36. Sınırlı Denetim Sözleşmesi Yazılı Olarak Düzenlenmesi 351
14.37. Sınırlı Denetimin Yürütülmesi - Finansal Tabloların Sınırlı Denetiminde Önemlilik 351
14.38. Denetçinin İşletmeyi Tanıması 352
14.39. Özel Durumları Ele Alan Prosedürler 354
14.39.1. İlişkili Taraflar 354
14.39.2. Hile ve Mevzuata Aykırılık 354
14.39.3. İşletmenin Sürekliliği 355
14.40. Başkaları Tarafından Yapılan Çalışmaların Kullanılması 356
14.41. Finansal Tabloların, Bu Tabloların Dayanağını Oluşturan Muhasebe Kayıtlarıyla Mutabakatı 356
14.42. Denetçinin, Finansal Tabloların Önemli Yanlışlık İçerebileceği Hususundan Haberdar Olması Durumunda Uygulanacak İlave Prosedürler 356
14.43. Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar 357
14.44. Yazılı Beyanlar 357
14.45. Yönetimin, Talep Edilen Yazılı Beyanlardan Bir veya Daha Fazlasını Sunmaması Durumunda Denetçi 358
14.46. Uygulanan Prosedürler Sonucunda Elde Edilen Kanıtların Değerlendirilmesi 359
14.47. Denetçi Raporu Üzerindeki Etkinin Değerlendirilmesi 359
14.48. Denetçinin Finansal Tablolar Hakkında Sonuç Oluşturması Finansal Tablolara İlişkin Geçerli Finansal Raporlama Çerçevesinin Değerlendirilmesi 360

14.49. Finansal Tabloların Gerçeğe Uygun Sunum Çerçevesi Kullanılarak Hazırlanması 361
14.50. Sonucun Şekli 361
14.50.1. Olumlu Sonuç 361
14.50.2. Olumlu Sonuç Dışındaki Sonuç 362
14.51. Finansal Tabloların Önemli Yanlışlık İçermesi 362
14.52. Finansal Tablolar Hakkında Olumsuz Sonuç Bildirilmesi 363
14.53. Yeterli ve Uygun Kanıt Elde Edilememesi 364
14.54. Denetçinin Denetimden Çekilme Şartları 364
14.55. Denetçinin Yeterli ve Uygun Kanıt Elde Edememesi Sebebiyle Finansal Tablolar Hakkında Sınırlı Olumlu Sonuç Bildirmesi 365
14.56. Denetçinin Finansal Tablolar Hakkında Sonuç Bildirmekten Kaçınması 365
14.57. Yeterli ve Uygun Kanıt Elde Edemediği İçin Sınırlı Olumlu Sonuç Bildirmesi veya Sonuç Bildirilmesinden Kaçınılması 366
14.58. Denetçi Raporu 366
14.59. Denetçi Raporunda Yer Alan Dikkat Çekilen Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafları 368
14.60. Özel Amaçlı Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Raporu 368
14.61. Diğer Hususlar Paragrafı 369
14.62. Diğer Raporlama Sorumlulukları 369
14.63. Denetçi Raporu Tarihi 369
14.64. Belgelendirme 369
14.65. Denetçi Raporunun Unsurları 370
14.66. Yönetimin Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu 371
14.67. Denetçinin Sorumluluğu 371
14.68. Finansal Tabloların Sınırlı Denetiminin Niteliğinin Bildirilmesi 372
14.69. Kullanıcıların Finansal Tabloların Özel Amaçlı Bir Çerçeveye Uygun Olarak Hazırlanmış Olduğu Konusunda Uyarılması 372
14.70. Dış Denetim Raporunun Detayları 372
14.71. Görüş Türleri 374
14.71.1. Olumlu Görüş 374
14.71.2. Olumlu Görüş Dışında Bir Görüş Verilmesi 375
14.71.3. Görüş Türlerinin Gerekçeleri 375
14.72. Dış Denetim Raporu Örneği 377
14.73. Görüş Bildirmekten Kaçınmayı İçeren Rapor 378
14.74. Olumsuz Görüş Bildirmenin Sebepleri 379
14.75. Sınırlı Olumlu Görüş İçeren Dış Denetim Raporu 380
14.76. Etik Kurallar 381

14.77. Mesleki Şüphecilik ve Mesleki Muhakeme 382
14.78. Sınırlı Denetim Düzeyinde Kalite Kontrol 384
14.79. Denetim Ekiplerinin Görevlendirilmesi 386
14.80. Sınırlı Denetim Sözleşmesinin Şartları Üzerinde Anlaşmaya Varılması 387

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

15. KOOPERATİF DENETİMLERİNDE TESPİT EDİLEN YOLSUZLUKLAR VE SIKINTILAR 389
15.1. Kooperatiflerde Rastlanılan Yolsuzlukların Başlıca Nedenleri 389
15.2. Kooperatiflerde Sık Rastlanılan Yolsuzluklar 392
15.3. Kooperatiflerde Tespit Edilen Diğer Yolsuzluklar ve Sıkıntılar 398
15.4. Değerlendirme ve Sonuç 405
15.5. İşletmelerde/Kooperatiflerin Özellikle Muhasebe ve Belge İncelemeleri Esnasında Karşılaşılan Muhasebe Kayıt Hata, Hile ve Eksikleri 406
15.5.1. Hile Neden Yapılır? 407
15.5.2. Muhasebe Hataları 409
15.5.3. Hata Çeşitleri 411
15.5.4. Hile Türleri 415
15.5.5. Belge Sahtekârlığı 418
15.5.5.1. Belge Sahtekârlığının Başlıca Nedenleri: 419
15.5.5.2. Kooperatif/Şirket Yolsuzluklarında Fatura Kullanımı 419
15.5.5.3. Faturalar Üzerindeki Adreslerin Boş Olması 420
15.5.5.4. Faturayı Kesen Firmanın Fiili Durumu 420
15.5.5.5. Belge Sahtekârlığının Gerçekleşme Şekilleri 421
15.5.5.6. Belge Sahtekârlığında Yaygın Olarak Kullanılan Yöntemler 422
15.5.6. Bilançonun Maskelenmesi 425
15.5.7. Vergi Kaçırma Amaçlı Muhasebe Hileleri 427
15.5.8. Hatanın Tespit Edilmesi 437
15.5.9. Hilenin Tespit Edilmesi 439
15.5.10. Hile Üçgeni 446
15.5.11. Hilelere Neden Olan Risk Faktörleri 447
15.5.12. Hile Üçgeni 448
15.5.13. Hilelerin Sınıflandırılması 449
15.5.14. Hileli Finansal Raporlamanın Ortaya Çıkma Sebepleri 453
15.5.15. Hile Belirtileri 455

15.5.16. Belge Düzeninde Hileler 466
15.5.17. Hata ve Hile Arasındaki Fark 467
15.6. Alınması Gereken Tedbirler 468
15.6.1. İşletme İçi Önlemler 468
15.6.2. İşletme Dışı Önlemler 469

ONALTINCI BÖLÜM

16. DİĞER HUSUSLAR 471
16.1. Arsa ve İnşaat Ödemelerinin Muhasebeleştirilmesi 471
16.2. Kiralama İşlemleri/Giderleri 474
16.3. Kooperatifin Gayrimenkulünü Kiraya Vermesi 474
16.3.1. Bir KDV Mükellefinden Kiralama İşlemine Örnek Muhasebe Uygulaması 475
16.3.2. KDV Mükellefi Olmayan Birisinden Kiralama İşlemine Örnek Muhasebe Uygulaması 476
16.4. Aidat Ödemesini Geciktiren Ortaklardan Gecikme Faizi Alınabilir mi? 476
16.5. Ortaklar Tarafından Ödenen ve Tahakkuk Eden Gecikme Zamları 477
16.5.1. Gecikme Cezası Tahakkukuna Örnek Muhasebe Kaydı 478
16.6. Personele Verilen Aylık Ücretin Muhasebe Kaydı 478
16.7. Kooperatiflerde Sermaye Nasıl Hesaplanır? 479
16.8. Kooperatiflerin Avukat Tutmak Zorunluluğu Var mıdır? 480
16.9. Kooperatif Kuruluş İşlemlerinde Bakanlıkça Hazırlanan Örnek Ana Sözleşmelerin Aynen Kabul Edilmesi Zorunlu mudur? 480
16.10. Mülkiyeti Birden Fazla Kişiye Ait Olan Bir Kara Ulaşım Aracının Pay Sahiplerinin Her Biri Bu Araç Üzerinden Taşıyıcılar Kooperatifi ile Ortaklık İlişkisi Kurulabilir mi? 481
16.11. Kooperatife Ortak Olabilmek İçin Aranan Şartların Serbestçe Belirlenebilmesi Mümkün müdür? 481
16.12. Ana sözleşmede Belirtilerek Belirli Bir Güzergâhta Yolcu Taşımacılığı Yapmak Üzere Bir Taşıma Kooperatifi Kuruluşuna İzin Verilmesi Mümkün müdür? 481
16.13. Tür Değişikliği Yapacak Kooperatiflerin Hali Hazırda Mevcut Olan Ortaklarının Kabul Edilen Yeni Ana sözleşmede Belirtilen Ortaklık Şartlarını Taşıması Gerekli midir? 481
16.14. Bakanlık İzni Alınmadan Kooperatif Kuruluş ve Ana Sözleşme Değişikliği Yapılabilir mi? 482
16.15. Kurulacak Kooperatifin Çalışma Konuları Serbestçe Belirlenebilir mi? 482
16.16. Kooperatif Ana sözleşmesini İmzaladıktan Sonra Kurucu Ortaklıktan Ayrılmak İsteyen Kişinin Ne Yapması Gerekir? 482
16.17. Farklı Tür Kooperatif İfadesiyle Anlatılmak İstenilen Nedir? 482

16.18. Ana Sözleşmenin Noter Onaylı Olması Zorunlu mudur? 482
16.19. Devlet Memurları Kooperatiflerin Yönetim veya Denetim Kurullarında Yer Alabilir mi? 483
16.20. Genel Kurul Toplantıları Birleştirilerek Yapılabilir mi? 483
16.21. Kooperatifi Temsile Yetkili Kimselerin Yetkilerine Dayanak Olan Kararlarının Noterlikçe Tasdik Edilmesi Zorunluluğu Var mıdır? 483
16.22. Kooperatif Paraları Vadeli Hesapta ya da Döviz Hesabında Tutulabilir mi? 483

KAYNAKÇA 485